

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Statistiska centralbyrån

Yttrande över förslag till ändrade föreskrifter om undersökningen industrins varuproduktion

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändringar i Statistiska centralbyråns föreskrifter (2021:33) om företags skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins varuproduktion.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att syftet med undersökningen Industrins varuproduktion (IVP) är att förse olika användare med detaljerad information om den mängd varor och industriella tjänster som tillverkats och utförts i Sverige under ett år. Den huvudsakliga användningen är som underlag för nationalräkenskapernas beräkning av BNP på årsbasis samt leverans av uppgifter till Eurostat. Vidare anges att IVP undersöker årligen de företag som har verksamhet inom tillverkning. De uppgifter som samlas in från företagen är fördelning av intäkter. Vidare ska den del av intäkten som kommer från egen tillverkning fördelas enligt en undersökningsspecifik varulista. För varje unikt varunummer insamlas uppgift om värde och i många fall även kvantitet.

Förslagsställaren anger att den Kombinerade Nomenklaturen (KN) är tullunionens tulltaxe- och statistiknomenklatur medan Prodcom är den nomenklatur som ska användas inom EU för att rapportera vilka varor och industriella tjänster som tillverkats och utförts. Den undersökningsspecifika varulistan utgår från KN. Därefter görs underindelningar av vissa varunummer i KN för att möjliggöra redovisning enligt Prodcom. Utöver detta kan ett mindre antal varunummer för industriella tjänster läggas till för nationella behov.

Det anges i konsekvensutredningen att den nu gällande föreskriften för Industrins varuproduktion, Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2021:33) om företags skyldigheter att lämna uppgifter till statistik om industrins varuproduktion, ska fortsätta gälla dock behövs ändringsföreskrift av flera skäl. 1 § i den nya ändringsföreskriften får en ny

lydelse som hänvisar till den aktuella genomförandeförordningen från EU-kommissionen.¹ Denna genomförandeförordning avser den kombinerade nomenklaturen (KN) som IVP:s varulista baseras på. Förslagsställaren konstaterar vidare att den undersökningsspecifika varulistan, som det hänvisas till i 4 § måste uppdateras med anledning av att de nomenklaturer, KN och Prodcom, som ligger till grund för varulistan har förändrats. Därutöver anges att vissa år behöver varulistan även ändras till följd av att varunummer för industriella tjänster läggs till. Denna gång behöver inga varunummer för industriella tjänster läggas till.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att vilka varor och industriella tjänster som ett företag tillverkar eller utför, till vilket värde och vilken kvantitet finns inte att tillgå i något administrativt register. Det enda sättet är att samla in uppgifterna direkt från företagen. Förslagsställaren anger vidare att om en reglering inte kommer till stånd saknas stöd för SCB i arbetet med att samla in uppgifter. Detta leder i sin tur till att rapportering som görs till Eurostat, enligt de skyldigheter som Sverige har, kommer att bli bristfällig. Även möjligheterna att tillgodose nationalräkenskapernas och andra användares behov av aktuell detaljerad statistik över de varor som tillverkats skulle minska.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges i remissen att i de fall ett eller flera varunummer har blivit ett nytt nummer eller ett eller flera varunummer har blivit flera nya nummer är det förändringar till följd av EU-rätten. Förändringarna beror på ändringar i KN eller Prodcom. KN är tullunionens tulltaxe- och statistiknomenklatur som kommissionen antar varje år. Vidare anges att för att IVP ska kunna leverera uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2152 av den 27 november 2019 om europeisk företagsstatistik och om upphävande av tio rättsakter på området företagsstatistik, i dess ursprungliga lydelse, måste varulistan vara uppdaterad med ändringarna i KN och Prodcom.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren anger i konsekvensutredningen att ändringsföreskrifterna behöver träda i kraft senast den 23 januari 2023 för att kunna användas vid insamling av Industrins varuproduktion 2022. Företag som berörs av varunummerändringen får information i samband med att de ska rapportera in uppgifter för ny årgång. Förslagsställaren bedömer därutöver att det inte finns något behov av ytterligare informationsinsatser.

¹ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/1832 av den 12 oktober 2021 om ändring av bilaga 1 till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att de flesta företagen som ingår i IVP berörs av föreskriftsändringarna, men i olika grad. Förslagsställaren redogör vidare utförligt för berörda företag utifrån bransch och storlek. Det anges bland annat att föreskrifterna berör företag inom branscherna utvinning av mineral och tillverkning samt återvinning av källsorterat material med 20 eller fler anställda och med en omsättning föregående år, enligt momsuppgifter, på minst 75 miljoner kronor, oavsett antal anställda. De allra minsta företagen (0–9 anställda) i berörda branscher inkluderas inte i undersökningen. Förslagsställaren bedömer vidare att den typ av varunummerändring som ger en ökad kostnad för uppgiftslämnaren berör sammanlagt 604 företag.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Förslagsställaren anger i konsekvensutredningen att de flesta företag som undersöks i IVP är med löpande i undersökningen. De uppgifter företaget lämnat föregående år (varunummer och värden) finns med på den nya blanketten när företaget ska lämna uppgifter för en ny årgång. Vidare anges att företag vars varunummer berörs av en förändring får information i samband med att nya uppgifter ska lämnas till undersökningen. Informationen består av de nya varunummer som tillkommit i stället för det varunummer företaget tidigare rapporterat produktion på samt förklarande text till dessa varunummer.

Förslagsställaren anger att kostnaden för berörda företag ligger i arbetet med att bestämma vilket eller vilka av de nya numren som avser deras produktion. Den ökade kostnaden är av engångskaraktär. Olika varunummerändringar ger upphov till olika stora arbetsinsatser för uppgiftslämnare. Förslagsställaren har skilt på tre typer av varunummerförändring, vilka beskrivs i ett särskilt avsnitt (6.1). Vidare anges, beträffande uppgiftslämnarnas kostnader, att totalt har 583 varunummer ändrats. På dessa varunummer har 798 företag rapporterat produktion. Den typ av varunummerändring som förslagsställaren bedömt ger en ökad kostnad för uppgiftslämnaren gäller 604 uppgiftslämnare. Den ökade arbetstiden uppskattas till 15 minuter för dessa företag. Utifrån en timkostnad på 911 kronor beräknas den totala ökade arbetskostnaden till följd av regleringen till 137 712 kronor.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företagens kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren bedömer att regleringen inte har någon effekt av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet kan inte se någon uppenbar påverkan på konkurrensförhållanden som kunde och borde ha tagits upp. Beskrivningen är därför tillräcklig.

Regelrådet finner därför redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i konsekvensutredningen, och har heller inte för egen del kunnat se någon sådan påverkan. En utelämnad beskrivning kan därför godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i detta ärende är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren bedömer att det som påverkar företagets kostnad är hur väl den person som besvarar blanketten på företaget känner till de varor som företaget producerar. I mindre företag är det vanligare att personen som besvarar blanketten arbetar nära produktionen. De har därmed mer detaljerad kännedom om de producerade varorna och har därför enklare att veta vilket eller vilka av de nya numren som avser deras produktion. I större företag är det ofta personal på en ekonomiavdelning som besvarar blanketter. Dessa är i regel längre bort från produktionen. Små företag bedöms ha samma möjlighet som stora företag, eller bättre, i detta avseende. Förslagsställaren bedömer därför att ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett godtagbart sätt har redovisat samtliga punkter i sin konsekvensutredning.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 23 november 2022.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall.

Claes Norberg
Ordförande

Steven Wall
Föredragande